

Referat despre Patima rosie de Mihail Sorbul - prima parte

Mihail Sorbul (M. Smolaski, 1886-1966) s-a inscris in zona dramaturgiei mai intai prin cateva schite dramatice (Eroii nostri, Vant de primavara, Poveste banala, Praznicul calicilor, Saracul Popa), dar s-a impus prin patru piese: poemul istoric Letopistet, urmat de comediile tragice Patima rosie, Dezertorul si Coriolan Secundus.

Patima rosie a fost un succes inca de la premiera prin noutatea ei in peisajul dramatic in lancezire, la vremea aparitiei, marcand expresia remarcabila a unei ideologii literare general europene pe meridianul romanesc. Aparentele de drama pasionala clasica sunt contrazise de conflictul de mare rezonanta in teatral modern: omul fata in fata cu sine si cu optiunea proprie de a trai si, de a vietui. Acest conflict se consuma, i se cauta si-si gaseste rezolvari in zona "comediei tragice", in creatoare continuitate cu "Napasta" lui Caragiale.

Caracterologic, Tofana - eroina principala - este temperamentala si imprevizibila este amanta feciorului de bani gata Castris, pe care-l paraseste in cele din urma indragostindu-se fulgerator, nejustificat si riscant, de insignifiantul Rudy. Acest "dobitoc frumos" nu o accepta si, dorind sa-sireface viata searbada printr-o iubire casta pentru Crina, intretine setea de razbunare a Tofanei. Spre a-l umili, ea ii cere, sub amenintarea pistolului, sa petreaca impreuna o noapte chiar in camera Crinei; la refuzul lui Rudy, il rapune, dintr-un impuls de adevarata transa. Subiectul - aparent simplu - are desfasurari colaterale si reverberari interesante, inedite chiar, pe planul psihologiei eroilor, al analizelor caracterologice si faptelor de viata irezistibile adesea, aduse sub reflectoarele lecturii si ale scenei.

In actiunile eroilor sunt dozate perfect luciditatea cu necugetarea, cu impulsurile interioare nestapanite. Tofana paraseste un om bogat, dar onest (Castris), pentru ca acesta a dorit, pur si simplu, sa ceara incuviintarea parintilor la aceasta casatorie, lucru care-i raneste demnitatea plebee; in scenele pasionale cu Rudy, mult inferior ei, in schimb, alterneaza amenintarile cu cersirea dragostei, iar teribilul sau plan de razbunare nu se justifica deoarece ea insasi nu stie daca iubeste pe cel incriminat "Adica, stiu eu daca te iubesc? Hotarat n-as putea spune ce fel de simtaminte am pentru tine. Poate sa fie o simpla sugestie, o autosugestie, oricum un simtamant ce exista ce ma chinuieste?".

Explicatia acestei vendete este "patima rosie", careia Sbilit, cinicul dezabuzat, ca un Mefisto, ii cauta explicatii in natura ereditara a eroinei, mostenita de la un bunic-hingher "Strasnic hingher! Din pacate, n-a avut noroc... Cand sa inainteze si dansul la rangul de gealat, s-a desfiintat pedeapsa cu moartea".